

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 21-22 травня 2021 року)

Одеса -2021

УДК: 1:403:316.6(08)

К 65 Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства :
Матеріали IV Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» (Одеса, 21-22 травня 2021 р.) 65 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Романенко Михайло Ілліч - доктор філософських наук, професор кафедри філософії Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»

Збірник матеріалів IV Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства, аналізують соціокультурні трансформації молодіжного соціуму, показують соціокультурні трансформації освітнього середовища та розкривають проблемні моменти культури бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства, а також розглядають синергетику як самоорганізаційну систему у суспільстві, що трансформується. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 12 від 27 травня 2021 року)

2. Huxley J. Transhumanism. In *New Bottles for New Wine* / J. Huxley. - London, Chat Windus, 1957. - 320 c.

Начев Андрій Петрович - кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ДИНАМІКА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Входження українського суспільства в ринкову систему економічних відносин породило безліч соціальних наслідків і феноменів, які стали на довгі роки предметом чисельних наукових досліджень і дискурсів. Одним з них є вплив на динаміку соціокультурних цінностей сучасного українського суспільства під час глобалізаційних процесів які відбуваються у світі, засобами масової інформації. В даному аспекті динаміка соціокультурних цінностей відіграє ключову роль, як показник того на скільки процес соціокультурної трансформації системи цінностей українського суспільства залежить від глобалізаційних процесів.

Завдяки зміцненню міжнародних відносин і розвитку інтернаціоналізації, в усьому світі активуються процеси глобалізації - в економіці, в культурі, політиці, а також у соціальній сфері. При цьому такі процеси найчастіше вітаються в розвинених країнах і в той же час викликають серйозні побоювання в світі, що розвивається. Для того, щоб зрозуміти, чому переваги глобалізації економіки в сучасному світі розподіляються нерівномірно і до сих пір не мають чіткої об'єктивної економічної оцінки, необхідно розібратися в самому понятті "глобалізація".

Р. Робертсон вперше вжив термін "globality" в назві однієї зі своїх статей, а в 1985 році дав докладне тлумачення поняття «глобалізація» і пізніше виклав основи концепції дослідження, відзначаючи, що «аналітично глобалізація включає в себе серію динамічних відносин між суспільством, особистостями, міжнародною системою і людством».

Одні автори вважають, що сутність і динаміка глобалізації визначаються економічними процесами (Б. Рассел, А. І. Неклеса, Ю В Шишков, А. І. Уткін), зокрема, А. Вебер, пов'язуючи економіку з політикою і ідеологією, наполягає на тому, що глобалізація, насамперед - продукт технологічного розвитку, У Бек розглядає культурну глобалізацію лише як резонансне явище, яке супроводжує економічну активність При певному розмаїтті цих поглядів однозначність її розгляду особливо характерна для представників економічних наук.

Найглибше природа власне культурного аспекту глобалізації розкрита в працях Р. Робертсона, М. Файєрстоуна, Б Адамса, У. Ханнерза, які акцентували такі сторони глобалізації як амбівалентність, різноспрямованість векторів

динаміки, гібридний характер взаємодії культур Р. Робертсон, зокрема, розширив розуміння культурної глобалізації, розглянувши її не тільки в плані гомогенізації і уніфікації, але й глокалізації культур.

На нашу думку, інформаційні технології відіграють значну роль в глобалізації світової економіки. Досить важко посперечатися з твердженням про те, що глобалізація економіки є прямим наслідком розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, що дозволили прискорити інтеграцію національних економічних систем в єдиний виробничий і торговий простір.

В сучасному світі людський розум все ще продовжує бути *terra incognita*, нам не відомо які скриті таланти і здібності зможуть відкрити в собі люди, які нові професії вони придумують, щоб компенсувати втрату старих. Однак не є виключенням, що технології ХХІ століття дозволять алгоритмам "зламати людську сутність" і зрозуміти людські цінності краще, ніж сама людина. Як тільки це відбудеться, віра в індивідуалізм впаде і повноваження перейдуть від окремих особистостей до мережевих алгоритмів. Люди більше не зможуть бути автономними одиницями, які облаштовують своє життя в відповідності зі своїми бажаннями, а звикнуть сприймати себе як сукупність біомеханічних механізмів, які знаходяться під постійним наглядом і контролем мережі алгоритмів.

Дослідження, яке провели нещодавно по заказу Facebook, показало що вже сьогодні фейсбуківський алгоритм розбирається в характерах та настройах людей краще ніж їх друзі, родичі тощо. В дослідженні прийняли участь 86220 волонтерів, які мали акаунти в Facebook і відповіли на сто питань персональної анкети. Алгоритм передбачав відповіді волонтерів, ґрунтуючись на аналізі їх "лайків" - тобто сторінок, світлин і кліпів, які вони відмітили що були їм до вподоби. Точність передбачень залежала від кількості лайків. Передбачення алгоритму порівнювалися з передбаченнями колег по роботі, друзів та членів їх родини і показало, що алгоритму вдалось перевершити прозорливість колег по роботі на десять лайків, на сімдесят лайків перевершити друзів, сто п'ятдесят щоб перевершити членів сім'ї, і триста лайків, щоб перевершити передбачення подружжя. Іншими словами кажучи, якщо ви триста разів лайкнете у Facebook, то алгоритм зможе передбачити ваші думки і бажання краще ніж ваш чоловік чи ваша дружина.

Датаїзм проголошує, що Всесвіт складається із потоків даних і що цінності будь-якого явища або сутності визначаються їх вкладом в обробку даних. Можна сприйняти таке бачення, як думку групи ексцентричних оригіналів, але на справді це уявлення вже переважає в науковому світі.

Якщо виразити суть цього підходу максимально стисло, ми вважаємо, що вивчення динаміки суціокультурних цінностей сучасного українського суспільства в ідеалі передбачається щось більше, ніж простий опис величезного числа унікальних подій, більше, ніж узагальнення причин і наслідків масштабних змін в культурі. Воно повинно також складатися у розділенні самих культурних змін на складові елементи з метою їх аналізу за допомогою дедуктивних моделей. Аналітична фаза буде найважчим в майбутніх

історичних дослідженнях. Трюк в тому, щоб класифікувати елементи і встановити правильну послідовність, в якій вони пов'язані один з одним.

Список використаних джерел

1. Wu Youyou, Michal Kosinski, and David Stillwell, "Computer-based personality judgments are more accurate than those made by humans", PNAS 112 (4) 1036-1040.
2. Харари Ю.Н. Homo Deus/ Краткая история будущего/ Юваль Ной Харари: [пер. с англ. А. Андреева]. - М.: СИНДБАД, 2018. - 496 с.
3. Friedrich A. Hayek "The Use of Knowledge in Society", American Economic Review 35:4 (1945): 519-530
4. Ламсден Чарльз Джон, Уилсон Эдвард Осборн/ Прометеев огонь: Размышления о происхождении разума. Пер. с англ./ Предисл. С.Г. Пилецкого. - М.: УРСС: ЛЕНАНД, 2017. - 304с.

Ніколаєва Іванна Борисівна – аспірантка кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського

РОМАН «МІСТО» ВАЛЕР'ЯНА ПІДМОГИЛЬНОГО: У ВИТОКІВ УКРАЇНСЬКОГО ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ

В українській літературі ХХ століття розвивається новий ракурс інтелектуально-психологічної відтворення дійсності у прозі. Валер'ян Підмогильний виступає яскравим представником цього напрямку і у своїй творчості висвітлює одвічні проблеми людини, вияви в ній добра і зла. Він піднімає характерні проблеми українському народу такі як: відносини села і міста, національне питання та інші. Та наочно показує, як швидкий темп урбанізації відображається на духовній деградації молодого покоління, занепаду загальнолюдських цінностей не тільки в українському суспільстві, але й у світі в цілому. За своє недовге життя письменник створив досить велику та строкату спадщину, особливо у жанровому плані. Два романи, повість і багато новел не залишають байдужими читачів. Однак апогеєм творчості письменника став роман «Місто». Проблематика твору не нова, але талановито показана абсолютно під новим кутом. Роман був написаний задовго до того, як французькі філософи почали своє міркування в бік екзистенціалізму, тому можна вважати, що це перший український філософський роман екзистенціального напрямку.

Ґрунтовним дослідженням спадщини В. Підмогильного займався Володимир Мельник. Літературознавець хотів показати не тільки значущість прози Підмогильного, але й саму особистість автора та у яких обставинах формувалася думка та громадянська позиція. Для кращого розуміння